

LAKABÄCKEN 1906- 2006

För ett par år sedan skrev jag och berättade om min farfarsfar **Johan Boström** och hans hustru **Carolina Andersdotter**, som köpte en gård i Lakabäcken 3 km norr om Löa år 1856. Berättelsen fick heta **Flotafallet** eftersom gården hette så i de gamla dokumenten. Fotot här intill visar hur mangårdsbyggnaden såg ut mellan 1870-1918, när min farfarsfar Johan förlängt huset för att få plats för sin snickeriverkstad.

Nu har jag skrivit en fortsättning om åren 1906-2006. Den nya boken kallar jag **Lakabäcken**. Gården är den där mangårdsbyggnaden revs 1984 när riksväg 50 skulle få en rakare sträckning.

Carolina och Johan fick nio barn varav fem, **Tilda f. 1859, Eric f. 1863, Anna f. 1868, Frans f. 1873 och Maria f. 1874**, överlevde till vuxen ålder. Sönerna var inte villiga att överta "torpkrafset" som fader Johan kallade det. Yngsta dottern Maria, var under flera år piga i Stockholm, där hon höll på att fastna för en änkemän med många barn. När hon kom hem till mor Carolinas begravning, bestämde hon sig hux flux för att säga ja till grannpojken Erik Anderssons frieri. De beslöt sig för att köpa ut Marias syskon och eftersom Erik fick med sig en del av föräldragårdens marker ansåg de att de kunde tjäna sitt uppehälle på lantbruket. Två flickor växte upp i familjen, Signe, som senare gifte sig med Ivar Bergström, Skönvik i Rällså och Ester Eriksson, som ogift bodde kvar i Lakabäcken till dess hon dog 1984.

Marias bror Eric Boström, blev trots fader Johans misstro mot "studerade lättingar" en framgångsrik arkitekt i Stockholm. Under en nedgångsperiod för byggandet i Stockholm gav han år 1882 anbud och fick entreprenad på en skolhusbyggnad till Rällsögården. Med sin fru Hulda och lilla nyfödda Rut flyttade han tillfälligt till Kopparberg och hyrde den lägenhet, som numera är postmuseum. Där föddes dottern Julia, (gift Lünig) som senare blev en erkänd konstnär.

Trots att Eric nu tillhörde en högre samhällsklass längtade han ändå tillbaka till Lakabäcken och letade i flera år efter en lämplig gård i närheten. Han lekte med idén att bygga ett eget hus på gårdens mark men kom senare på idén att tillsammans med Erik och Maria bygga på föräldrahemmet en våning och på så sätt få en sommarbostad för sig och den övriga släkten. Mangårdsbyggnaden blev en ståtlig bergsmansgård.

Lakabäcken 1918-1984

Eric's bror, min farfar **Frans Boström**, som också blev byggmästare anlätades att delta i bygget av skolan på Rällsögården. Han gifte sig sedan med Mia från Tierp och bosatte sig först i Kopparberg 1901-1904, där han byggde en av de stora villorna på Brovreten, samt skolhuset med uthus i Riggards. Efter ett par år flyttade Frans och Mia till Ludvika. De fick fyra barn, den äldsta, **Joel** var min pappa.

Anna Boström förblev ogift. Hon genomgick en religiös kris och ville ägna sitt liv i tjänst för Gud. Till slut accepterade hon att bli piga hos sin faster Johanna och farbror Anders Ersson i Fridhem i Västra Löa. De hade inga egna barn men Johanna var så svårt sjuk i reumatism att hon blev sängliggande i 40 år och behövde mycket hjälp. Anna insåg att detta

var vad Gud ville med hennes liv. Johanna och Anders Ersson testamenterade allt efter dem till den tålmodiga Anna, på villkor att hon stannade i deras hem tills de båda var döda.

1912, efter det att Johanna dött, ville farbror Ersson sluta med lantbruket och sålde gården till Larssons i Västra Löa. Farbror Ersson och Anna flyttade tillfälligt till Norrsjölund, i Löa för att senare köpa en liten gård, **Fridhem** i utkanten av Östermalm i Lindesberg. Där hade de en get, några höns och odlade potatis och jordgubbar i trädgården. Båda var trogna baptister och

medlemmar i Betel. När farbror Ersson dog, sålde Anna så småningom huset och hyrde övervåningen i ett hus på Torphyttvägen i Lindesberg.

Tilda Boström var hemmadotter i Lakabäcken till dess föräldrarna dött 1905. Då var hon över 40 år och tog plats som piga här och där och bodde sedan på slutet hos Anna.

Centrum i berättelsen är gården Lakabäcken, som släkten såg som en tillflyktsort, särskilt under de båda världskrigen.

Under första världskriget köpte Maria upp så mycket ägg, fläsk och kött hon kunde få tag på i trakten och skickade till familjen i Stockholm, som betalade bra. Smör, mjöl, äpplen, potatismjöl, potatis, lingon och till och med en julgran är andra produkter som sändes med tåg. Från Ludvika skickades den unge Joel för att, ibland olagligt, hämta kött och smör eller en kruka mjölk. Tack vare Maria och Erik i Lakabäcken led släkten ingen nöd.

Under andra världskriget blev Maria och Erik tillfrågade av några i släkten om de kunde ta emot dem i Lakabäcken om kriget skulle drabba Sverige. Maria svarar:

- Det är ju alldeles klart att vi gör vad vi kan. - - Hur det skulle tas eller ordnas det blir väl bra när det blir allvar. Joel har också tingat på för Rut och småbarnen. - - - Signe hjälper väl till också. - - - Om vi får vara friska och krya så skall det väl ej möta hinder - - - Om det skulle bli allvar av skall ni väl försöka ta filtår och småkuddar med er. -

Maria matar hönsen.

Av Johan och Carolinas barnbarn var det främst min pappa Joel, som så ofta han kunde, kopplade av från sitt stillasittande lärarjobb i Örebro, med att gräva diken, mocka i lagårn, klyva ved, barka, hugga och plocka bär i Lakabäcksskogen. Från det han var två månader och sedan hela livet återvände han till det kära Lakabäcken. Under somrarna 1935- 1950 hyrde vår familj övervåningen, så ett kapitel handlar om mina underbara Lakabäckssomrar med hölassåkning, bad, kräftfiske i Rällsån, då min syster hamnade i vattnet, om skolavslutning i Löa skola, om hur vi, hela familjen, sju personer inklusive mormor kläde oss söndagsfina och

rodde till kapellet Fridshyddan i Löa med lillebror Leif i barnvagn i den flatbottnade ekan, om hur jag fick åka till skomakaren och till Ljungbergs i Löa för att handla med en låda på pakethållaren och fick en strut karameller av tant Agda, om lekkamraterna Siri och de finska pojkarna Tapio och Keio, som tyckte vi skulle leka doktor och linda om deras snoppar, fastän

jag och min lillasyster Eva hellre ville gegga med den röda leran i diket, hur Eva mosade grodyngel till dockorna,

Jag berättar även om åsknätter då vi blev väckta och fick gå ner i stora köket iförda badkappor, där vi såg eldklot rulla ut ur telefonen, om rädslan för att en räv skulle bita i rumpan på utedasset och hur kusligt det var att gå ensam dit i skymningen. Jag berättar om mysiga och oförglömliga stunder i "stugan" när farbror Erik berättade historier och Ester och min storebror Per-eric sjöng läsarsånger.

Per-erics mamma var sjuk i TBC redan när Per-eric föddes och dog några år senare. Därför togs Per-eric ofta omhand av Signe och Ester och vistades därför mycket i Lakabäcken. Senare jobbade han som lilldräng där under somrarna och bekantade sig med löaflickorna. På bilden står den stolta drängen Per-eric bredvid kärran med oss småbarn i medan pappa kör Frommen.

När Maria och Erik gick bort bodde hemmadottern Ester ensam kvar och drev gården, men fick så småningom hjälp av sin systerson Alf Bergström från Skönvik.

Efter Esters död revs huvudbyggnaden för att ge plats åt den nya vägsträckningen. Alf ärvde Lakabäcken och byggde ett nytt mindre bostadshus på andra sidan av vägen, som bilden visar. Han och hans sambo Maj-Britt bor där än med samma vackra utsikt. Gården har varit i släktens ägo i drygt 150 år.

Denna sammanfattning täcker inte på något sätt innehållet i släktrönikan, som består av 180 A-4 sidor. En stor del handlar om min pappa Joel Boströms uppväxt och livsgärning, men även om hans syskons och kusiners liv.

I den första boken, Flotafallet, beskrev jag hur min farfarsfar Johan Boström blev en av de första baptisterna i bygden och startade en egen församling i sitt kök. Både hans barn och barnbarn blev aktiva baptister, därför skildras även hur Örebro Missionsförening (en gren av baptismen) kom till samt senare den schism, som uppstod med Baptistsamfundet, som framför allt min pappa var starkt involverad i och som bland annat resulterade i att Lindesberg fick tre baptistförsamlingar efter en uppslitande rättsprocess.

Syftet med mitt arbete har varit att förvalta all den mängd av dokument i form av släktforskning, bouppteckningar, kassaböcker, klippböcker, gästböcker och dagböcker, brev och bandupptagning, som Ester och pappa på ett föredömligt sätt samlat under åren. Resultatet har blivit ett bevis på hur viktiga rötterna är för de människor, som för sin utkomst och utveckling inte kan bo kvar på fäderneplatsen. Lakabäckens gästbok visar på den gästfrihet som rådde i Lakabäcken och på den varma anda och trygga atmosfär hemmet förmedlade till släkten, som idag är spridda över hela världen.

Ur Lakabäckens gästbok:

Säg är det männe släkt från gången tid

Som under bön och fromhet skapat gårdens frid.

"Boken" kostar 170 kronor + ev. porto.

Miriam Eriksson f. Boström.

miriam.e@telia.com

Tel: 0581- 530 70 eller 070- 54 530 70